

Svet Evrope
Odbor ministrov

Namestniki ministrov

Dokumenti Odbora ministrov
CM(2005)32 Dodatek 1, končna verzija, 3. maj 2005

925. zasedanje, 3. in 4. maj 2005

4 Človekove pravice

4.5 Konvencija Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi

Vsebina

Preambula	2
I. poglavje – Namen, obseg, načelo nediskriminacije in opredelitve izrazov	3
II. poglavje – Preprečevanje, sodelovanje in drugi ukrepi	4
III. poglavje – Ukrepi za varstvo in promocijo/spodbujanje/pospeševanje pravic žrtev ob zagotavljanju enakosti spolov.....	5
IV. poglavje – Materialno kazensko pravo	8
V. poglavje – Preiskava, pregon in postopkovna zakonodaja	10
VI. poglavje – Mednarodno sodelovanje in sodelovanje s civilno družbo	12
VII. poglavje – Mehanizem za spremljanje	13
VIII. poglavje – Razmerje do drugih mednarodnih instrumentov	14
IX. poglavje – Spremembe konvencije	15
X. poglavje – Končne določbe	15

(Sprejel Odbor ministrov 3. maja 2005 na 925. srečanju namestnikov ministrov.)

Preambula

Države članice Sveta Evrope in druge podpisnice konvencije so

ob upoštevanju, da je cilj Sveta Evrope doseči večjo enotnost njegovih članic;

ob upoštevanju, da trgovina z ljudmi pomeni kršitev človekovih pravic in napad na človekovo dostojanstvo in integriteto;

ob upoštevanju, da je posledica trgovine z ljudmi lahko suženjstvo žrtev;

ob upoštevanju, da morajo biti spoštovanje pravic žrtev, varstvo žrtev in boj proti trgovini z ljudmi najpomembnejši cilji;

ob upoštevanju, da morajo biti vsi ukrepi ali pobude proti trgovini z ljudmi brez razlikovanja/nediskriminacijski ter upoštevati enakost spolov in se zavzemati za pravice otroka;

ob sklicevanju na izjave ministrov za zunanje zadeve držav članic na 112. zasedanju (14.–15. maj 2003) in 114. zasedanju (12.–13. maj 2004) Odbora ministrov, ki pozivajo k večjemu ukrepanju Sveta Evrope na področju trgovine z ljudmi;

ob upoštevanju Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (1950) in njenih protokolov;

ob upoštevanju naslednjih priporočil Odbora ministrov državam članicam Sveta Evrope: Priporočila št. R (91) 11 o spolnem izkoriščanju, pornografiji in prostituciji ter trgovini z otroki in mladoletniki; Priporočila št. R (97) 13 o ustrahovanju prič in pravicah do obrambe, Priporočila št. R (2000) 11 o ukrepanju proti trgovini z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja, Priporočila št. Rec (2001) 16 o varstvu otrok pred spolnim izkoriščanjem in Priporočila Rec (2002) 5 o varstvu žensk pred nasiljem;

ob upoštevanju naslednjih besedil Parlamentarne skupščine Sveta Evrope: Priporočilo št. 1325 (1997) o trgovini z ženskami in prisilni prostituciji v državah članicah Sveta Evrope, Priporočilo št. 1450 (2000) o nasilju nad ženskami v Evropi, Priporočilo št. 1545 (2002) za boj proti trgovini z ljudmi, Priporočilo št. 1610 (2003) o migracijah, povezanih s trgovino z ženskami in prostitucijo, Priporočilo št. 1611 (2003) o trgovini z organi v Evropi, Priporočilo št. 1663 (2004) o suženjstvu v družini: uslužnost, varuške in naročila nevest po pošti;

ob upoštevanju Okvirnega sklepa Sveta Evropske unije z dne 19. julija 2002 o boju proti trgovini z ljudmi, Okvirnega sklepa Sveta Evropske unije z dne 15. marca 2001 o položaju žrtev v kazenskih postopkih in Direktive Sveta Evropske unije z dne 29. aprila 2004 o dovoljenjih za prebivanje, izdanih državljanom tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi ali so bili vpleteni v dejavnost, ki omogoča nezakonito priseljevanje, in sodelujejo s pristojnimi organi;

ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov proti čezmejnemu organiziranemu kriminalu in njenega Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti z ženskami in otroki, z namenom izboljšanja varstva, ki ga zagotavlja, in za razvoj standardov, ki jih vsebuje;

ob upoštevanju ostalih mednarodnih pravnih instrumentov, ki so pomembni za ukrepanje proti trgovini z ljudmi;

ob upoštevanju potrebe, da se pripravi celosten mednarodni pravni instrument, ki obravnava človekove pravice žrtev trgovine in s katerim se ustanavlja poseben mehanizem za spremljanje,

dogovorile

1. poglavje – Namen, obseg, načelo nediskriminacije in opredelitve izrazov

1. člen – Namen konvencije

1. Namen te konvencije je:

- a. preprečevati trgovino z ljudmi in se bojevati proti njej, obenem pa zagotavljati enakost spolov;
- b. varovati človekove pravice žrtev trgovine, oblikovati celosten okvir za pomoč žrtvam in pričam ter njihovo varstvo, pri tem pa zagotavljati enakost spolov ter zagotoviti učinkovite preiskave in pregon;
- c. spodbujati mednarodno sodelovanje v zvezi z ukrepanjem proti trgovini z ljudmi.

2. Da bi konvencija pogodbenicam omogočila učinkovito izvajanje njenih določb, se z njo vzpostavlja poseben mehanizem za spremljanje.

2. člen – Obseg

Ta konvencija se uporablja za vse oblike trgovine z ljudmi, bodisi nacionalne bodisi nadnacionalne, povezane z organiziranim kriminalom ali ne.

3. člen – Načelo nediskriminacije

Pogodbenice zagotavljajo izvajanje določb te konvencije, zlasti v zvezi z uresničevanjem ukrepov za varstvo in spodbujanje pravic žrtev, brez diskriminacije na kakršni koli podlagi, kot so spol, rasa, barva, jezik, veroizpoved, politično ali drugo prepričanje, nacionalni ali socialni izvor, ali v povezavi z narodno manjšino, premoženjem, rojstvom ali drugim statusom.

4. člen – Opredelitve izrazov

Za namene te konvencije:

- (a) "trgovina z ljudmi" pomeni novačenje, prevoz, premestitev, dajanje zatočišča ali sprejemanje oseb zaradi izkoriščanja z grožnjo, uporabo sile ali drugimi oblikami prisile, ugrabitvijo, goljufijo, prevaro, zlorabo pooblastil ali ranljivosti ali dajanjem ali prejemanjem plačil ali koristi, da se doseže soglasje osebe, ki ima nadzor nad drugo osebo. Izkoriščanje vključuje vsaj izkoriščanje prostitucije ali drugih oblik spolne zlorabe oseb, njihovo prisilno delo ali storitve, suženjstvo ali podobna stanja, služabništvo ali odstranitev organov;

- (b) soglasje žrtve trgovine z ljudmi o nameravanem izkoriščanju, navedeno v pododstavku a, se ne upošteva, če so bila uporabljena sredstva, navedena v pododstavku a;
- (c) novačenje, prevoz, premestitev, dajanje zatočišča ali sprejemanje otrok zaradi izkoriščanja se šteje za trgovino z ljudmi, tudi če ne vključuje sredstev, navedenih v pododstavku a tega člena;
- (d) "otrok" pomeni vsako osebo, ki še ni stara osemnajst let;
- (e) "žrtev" pomeni vsako osebo, ki je vpletena v trgovino z ljudmi, kot določa ta člen.

II. poglavje – Preprečevanje, sodelovanje in drugi ukrepi

5. člen – Preprečevanje trgovine z ljudmi

1. Vsaka pogodbenica sprejme ukrepe za vzpostavitev ali okrepitev nacionalnega sodelovanja med različnimi organi, odgovornimi za preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti njej.

2. Vsaka pogodbenica sprejme in/ali okrepi učinkovite politike in programe za preprečevanje trgovine z ljudmi s sredstvi, kot so raziskave, informacijske in izobraževalne kampanje ter kampanje za večjo ozaveščenost, socialne in gospodarske pobude ter programi za usposabljanje, zlasti za osebe, ki so ranljive v zvezi s trgovino z ljudmi, in strokovnjake s področja trgovine z ljudmi.

3. Vsaka pogodbenica spodbuja pristop, ki temelji na zavzemanju za človekove pravice, v razvoj, izvajanje in ocenjevanje vseh politik in programov iz drugega odstavka pa vključuje načelo enakosti spolov ter uporablja otroku prilagojen pristop.

4. Vsaka pogodbenica sprejme ustrezne ukrepe, kot so morebiti potrebni, da omogoči zakonite migracije, in sicer zlasti tako, da ustrezni organi razširjajo točne informacije o pogojih za zakoniti vstop in prebivanje na njenem območju.

5. Vsaka pogodbenica sprejme posebne ukrepe za zmanjšanje ranljivosti otrok za trgovino, predvsem z ustvarjanjem varnega okolja zanje.

6. Ukrepi, sprejeti v skladu s tem členom, po potrebi vključujejo nevladne organizacije, druge ustrezne organizacije in druge elemente civilne družbe, ki so zavezani k preprečevanju trgovine z ljudmi, varstvu žrtev ali pomoči zanje.

6. člen – Ukrepi za zmanjševanje povpraševanja

Z namenom zmanjšanja povpraševanja, ki spodbuja vse oblike izkoriščanja žrtev, zlasti žensk in otrok, ki vodijo v trgovino, vsaka pogodbenica sprejme ali okrepi zakonodajne, upravne, izobraževalne, socialne, kulturne in druge ukrepe, kot so:

- (a) raziskave o najboljših praksah, metodah in strategijah;
- (b) večanje ozaveščenosti o odgovornosti in pomembni vlogi medijev ter civilne družbe pri prepoznavanju povpraševanja kot enega od pglavitnih vzrokov za trgovino z ljudmi;
- (c) usmerjene kampanje obveščanja, ki po potrebi vključujejo organe oblasti in oblikovalce politik;

- (d) ukrepe, vključno z izobraževalnimi programi za šolajoče se dekleta in fante, ki poudarjajo zlohotne posledice spolne diskriminacije in pomen enakosti spolov, pa tudi dostojanstva in integritete vsakega človeškega bitja.

7. člen – Ukrepi na meji

1. Pogodbenice brez poseganja v mednarodne obveznosti v zvezi s prostim pretokom oseb možnem obsegu poostrijo mejno kontrolo, kot je morebiti potrebno za preprečevanje in odkrivanje trgovine z ljudmi.
2. Vsaka pogodbenica sprejme zakonodajne in druge ustrezne ukrepe, da v največjem možnem obsegu prepreči uporabo prevoznih sredstev, ki jih upravljajo komercialni prevozniki, za storitev kaznivih dejanj, določenih v skladu s konvencijo.
3. Kadar je to primerno in brez poseganja v veljavne mednarodne konvencije, takšni ukrepi vključujejo določitev obveznosti za komercialne prevoznike, vključno s prevozniki podjetji ali lastniki ali upravljavci kakršnih koli prevoznih sredstev, da zagotovijo, da imajo vsi potniki potne listine za vstop v državo sprejema.
4. Vsaka pogodbenica v skladu s svojim notranjim pravom sprejme potrebne ukrepe za kaznovanje v primeru kršitev obveznosti, ki je določena v tretjem odstavku tega člena.
5. Vsaka pogodbenica v skladu s svojo notranjo zakonodajo sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se zavrne vstop ali prekličejo vizumi oseb, ki so vpletene v kazniva dejanja, kot se določijo v skladu s konvencijo.
6. Pogodbenice preučijo okrepitev sodelovanja med organi mejne kontrole, tako da, med drugim, vzpostavijo in vzdržujejo neposredne komunikacijske poti.

8. člen – Varnost in kontrola dokumentov

Vsaka pogodbenica sprejme takšne ukrepe, kot so morebiti potrebni,

- (a) da zagotovi, da so potne listine ali osebni dokumenti, ki jih izdaja, takšne kakovosti, da jih ni mogoče zlahka zlorabiti in da se ne dajo brez težav ponarediti ali nezakonito predrugačiti, ponatisniti ali izdati in
- (b) da zagotovi celovitost in varnost potovalnih dokumentov ali osebnih dokumentov, ki jih izda pogodbenica ali drug v njenem imenu, in da prepreči njihov nezakonit nastanek, izdajanje in uporabo.

9. člen – Legitimnost in veljavnost dokumentov

Na zaprosilo druge pogodbenice pogodbenica v skladu s svojo notranjo zakonodajo v primernem času preveri legitimnost in veljavnost potnih listin ali osebnih dokumentov, izdanih ali domnevno izdanih v njenem imenu, za katere obstaja sum, da so bili uporabljeni za trgovino z ljudmi.

III. Poglavje – Ukrepi za varstvo in promocijo pravic žrtev ob zagotavljanju enakosti spolov

10. člen – Identifikacija žrtev

1. Vsaka pogodbenica svojim pooblaščenim organom zagotovi osebje, ki je usposobljeno in kvalificirano za preprečevanje trgovine z ljudmi, za identificiranje žrtev in pomoč žrtvam, vključno z otroki, in zagotovi, da različni organi sodelujejo med seboj, pa tudi z ustreznimi podpornimi organizacijami z namenom, da se žrtve lahko identificirajo v postopku, v katerem se ustrezno upošteva poseben položaj žensk in otrok žrtev in jim, v ustreznih primerih, izda dovoljenje za prebivanje v skladu s pogoji iz 14. člena te konvencije.

2. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ukrepe, kot so morebiti potrebni za identifikacijo žrtev, po potrebi v sodelovanju z drugimi pogodbenicami in ustreznimi podpornimi organizacijami. Vsaka pogodbenica zagotovi, da se v primeru, ko imajo pooblaščeni organi razlog za utemeljen sum, da je bila oseba žrtev trgovine z ljudmi, ta oseba ne odstrani z njenega območja, dokler pooblaščen organ ne dokonča postopka identifikacije žrtve kaznivega dejanja, kot ga določa 18. člen te konvencije, in obenem zagotovi, da ta oseba prejme pomoč, kot določata prvi in drugi odstavek 12. člena.

3. Kadar starost žrtve ni gotova in obstajajo razlogi za sum, da je žrtev otrok, se domneva, da je žrtev otrok, v času ugotavljanja njegove starosti pa zanj veljajo posebni varstveni ukrepi.

4. Takoj ko je otrok brez spremstva identificiran kot žrtev, vsaka pogodbenica:

- a) poskrbi, da otroka zastopa zakoniti skrbnik, organizacija ali organ, ki ravna v korist otroka;
- b) sprejme ustrezne ukrepe za ugotovitev njegove identitete in državljanstva;
- c) si vsestransko prizadeva, da poišče njegovo družino, kadar je to v korist otroka.

11. člen – Varstvo zasebnega življenja

1. Vsaka pogodbenica varuje zasebno življenje in identiteto žrtev. Osebni podatki žrtev se hranijo in uporabljajo v skladu s pogoji, kot jih predpisuje Konvencija o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov (ETS, št. 108).

2. Vsaka pogodbenica sprejme ukrepe, da zagotovi, zlasti, da identiteta ali podatki, ki omogočajo identifikacijo otroka žrtve trgovine, niso javno objavljeni, bodisi v medijih bodisi kako drugače, razen v izjemnih okoliščinah, da se pospeši izsleditev družinskih članov ali kako drugače zagotovi dobro počutje otroka in njegovo varstvo.

3. Vsaka pogodbenica v skladu z 10. členom Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot jo razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice, preuči sprejetje ukrepov, ki naj medije spodbujajo k varovanju zasebnega življenja in identitete žrtev s samourejanjem ali z urejevalnimi ali sourejevalnimi ukrepi.

12. člen – Pomoč žrtvam

1. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni za pomoč žrtvam pri njihovem fizičnem, psihološkem in socialnem okrevanju. Takšna pomoč naj vsebuje najmanj:

- a) življenjski standard, ki jim omogoča preživetje, in sicer z ukrepi, kot so: ustrezna in varna namestitve, psihološka in materialna pomoč;
- b) dostop do nujne medicinske pomoči;
- c) prevajalske storitve in tolmačenje, če je potrebno;
- d) svetovanje in informacije, zlasti v zvezi z njihovimi zakonitimi pravicami, v jeziku, ki ga razumejo;
- e) pomoč, ki zagotavlja, da so njihove pravice in interesi zastopani in obravnavani na ustreznih stopnjah kazenskega postopka proti storilcem;
- f) otrokom zagotovi dostop do izobraževanja.

2. Vsaka pogodbenica ustrezno upošteva varnostne in varstvene potrebe žrtev.

3. Poleg tega vsaka pogodbenica zagotovi potrebno medicinsko ali drugo pomoč žrtvam, ki zakonito prebivajo na njenem območju in nimajo zadostnih sredstev ter takšno pomoč potrebujejo.

4. Vsaka pogodbenica sprejme predpise, v skladu s katerimi se žrtvam, ki zakonito prebivajo na njenem območju, dovoli dostop do trga dela, poklicnega usposabljanja in izobraževanja.

5. Vsaka pogodbenica sprejme ukrepe, če je to primerno in pod pogoji, ki jih določa njena zakonodaja, za sodelovanje z nevladnimi organizacijami ali drugimi ustreznimi organizacijami ali drugimi elementi civilne družbe, ki se ukvarjajo s pomočjo žrtvam.

6. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da zagotovi, da pomoč otroku žrtvi ni pogojena z njegovo pripravljenostjo, da sodeluje kot priča.

7. Za izvajanje določb tega člena vsaka pogodbenica zagotovi, da se storitve izvajajo na podlagi soglasja in ozaveščeno ter ob upoštevanju posebnih potreb oseb v ranljivem položaju in pravic otrok v smislu nastanitve, izobraževanja in ustrezne zdravstvene oskrbe.

13. člen – Obdobje okrevanja in razmisleka

1. Vsaka pogodbenica v svoji notranji zakonodaji zagotovi vsaj 30-dnevno obdobje okrevanja in razmisleka, če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je oseba žrtev. Takšno obdobje naj traja dovolj dolgo, da si oseba opomore in se znebi vpliva trgovcev in/ali sprejme ozaveščeno odločitev, da bo sodelovala s pristojnimi organi. V tem obdobju proti njej ni mogoče izvršiti odločbe za izgon. Ta določba ne vpliva na dejavnosti, ki jih opravljajo pooblaščen organi v vseh fazah ustreznih nacionalnih postopkov, zlasti pri preiskavi in pregonu kaznivih dejanj. V tem obdobju pogodbenice takšnim osebam dovolijo, da bivajo na njenem območju.

2. V tem obdobju so osebe iz prvega odstavka tega člena upravičene do ukrepov iz prvega in drugega odstavka 12. člena.

3. Pogodbenicam ni treba upoštevati tega obdobja, če je to onemogočeno iz razlogov javnega reda in miru ali če se ugotovi, da se neupravičeno zaproša za status žrtve.

14. člen – Dovoljenje za prebivanje

1. Vsaka pogodbenica izda obnovljivo dovoljenja za prebivanje žrtvam, bodisi v enem od spodaj navedenih primerov bodisi v obeh:

- a) pooblaščen organ meni, da morajo ostati zaradi njihovega osebnega stanja;
- b) pooblaščen organ meni, da morajo ostati zaradi sodelovanja s pooblaščenimi organi pri preiskavi ali v kazenskem postopku.

2. Dovoljenje za prebivanje za otroke žrtve, kadar je to potrebno v pravnem smislu, se izda v skladu z načelom v korist otroka in se po potrebi obnovi pod enakimi pogoji.
3. Za neobnovev ali odvzem dovoljenja za prebivanje veljajo pogoji, določeni z notranjo zakonodajo države pogodbenice.
4. Če žrtev vloži prošnjo za drugačno vrsto dovoljenja za prebivanje, pogodbenica upošteva dejstvo, da je žrtev imela ali ima dovoljenje za prebivanje v skladu s prvim odstavkom.
5. Ob upoštevanju obveznosti držav podpisnic, na kar se sklicuje 40. člen te konvencije, vsaka pogodbenica zagotovi, da odobritev dovoljenja v skladu s to določbo ne vpliva na pravico do pridobitve in uživanja azila.

15. člen – Kompenzacija in pravna sredstva

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da imajo žrtve od svojega prvega stika s pooblaščenimi organi dostop do informacij o ustreznih sodnih in upravnih postopkih v jeziku, ki ga razumejo.
2. Vsaka pogodbenica v svoji notranji zakonodaji zagotovi pravico do pravne pomoči in brezplačne pravne pomoči žrtvam pod pogoji, ki jih določa njena notranja zakonodaja.
3. Vsaka pogodbenica v svoji notranji zakonodaji zagotovi pravico do kompenzacije žrtvam s strani storilcev.
4. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni za zagotovitev kompenzacije žrtvam v skladu s pogoji po njeni notranji zakonodaji, na primer tako, da se ustanovi sklad za kompenzacijo žrtvam ali sprejmejo ukrepi ali programi, ki podpirajo socialno pomoč in socialno vključitev žrtev, ki se lahko financira s sredstvi, ki izhajajo iz uporabe ukrepov iz 23. člena.

16. člen – Vrnitev v matično državo in vrnitev žrtev

1. Pogodbenica, katere narodnosti je žrtev ali v kateri je imela pravico do stalnega prebivanja v času vstopa na območje pogodbenice sprejemnice, omogoči in sprejme vrnitev te osebe z dolžnim upoštevanjem pravic, varnosti in dostojanstva te osebe in brez nepotrebne in nerazumnega odlašanja.
2. Ko pogodbenica vrne žrtev v drugo državo, se takšna vrnitev opravi z dolžnim upoštevanjem pravic, varnosti in dostojanstva te osebe ter statusa vsakega pravnega postopka, povezanega z dejstvom, da je oseba žrtev, vrnitev pa naj bo po možnosti prostovoljna.
3. Na zaprosilo pogodbenice sprejemnice, zaprosena pogodbenica preveri, če je ta oseba njen državljan ali če je imela pravico do stalnega prebivanja na njenem območju v času vstopa na območje pogodbenice sprejema.
4. Z namenom, da se omogoči vrnitev žrtve, ki nima ustreznih dokumentov, se pogodbenica, katere državljan je ali v kateri je oseba imela pravico do stalnega prebivanja v času vstopa na območje pogodbenice sprejemnice, strinja, da na zaprosilo pogodbenice sprejemnice izda takšne potne listine ali druga dovoljenja, kot so morebiti potrebna, da osebi omogočijo, da potuje in ponovno vstopi na njeno območje.
5. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni za oblikovanje programov vračanja v matično državo, vključno z ustreznimi nacionalnimi ali mednarodnimi institucijami in nevladnimi organizacijami. Ti programi naj se poskušajo

izogniti ponovni viktimizaciji. Vsaka pogodbenica naj se po svojih najboljših močeh zavzema za ponovno vključevanje žrtev v družbo v državi, kamor so se vrnile, vključno s ponovno vključitvijo žrtev v izobraževalni sistem in na trg delovne sile, zlasti s pridobivanjem in izboljšanjem njihovih poklicnih spretnosti. Pri otrocih naj ti programi vključujejo pravico do izobrazbe in ukrepe za zagotovitev ustrezne oskrbe ali sprejem v družino ali ustrezno skrbstveno ustanovo.

6. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da žrtvam priskrbi, če je potrebno v sodelovanju s katero koli drugo pogodbenico, kontaktne informacije o strukturah, ki jim lahko pomagajo v domovini ali državi, kamor se vračajo, kot so na primer organi kazenskega pregona, nevladne organizacije, pravni poklici, ki lahko zagotovijo svetovanje, ter socialne ustanove.

7. Otroci žrtve se ne vračajo v državo, če iz ocene varnosti in tveganja izhaja, da vrnitev ne bi bila v korist otroka.

17. člen – Enakost spolov

Vsaka pogodbenica si pri izvajanju ukrepov iz tega poglavja prizadeva spodbujati/promovirati enakost spolov in vključevati načelo enakosti spolov pri razvoju, izvajanju in ocenjevanju ukrepov.

IV. Poglavje – Materialno kazensko pravo

18. člen – Kaznivost trgovine z ljudmi

Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se ravnanje iz 4. člena te konvencije, obravnava kot kazniva dejanja, kadar so storjena namerno.

19. člen – Kaznivost uporabe storitev žrtve

Vsaka pogodbenica preuči sprejetje takšnih zakonodajnih in drugih ukrepov, kot so morebiti potrebni, da se uporaba storitev, ki so predmet izkoriščanja, kot določa odstavek a iz 4. člena te konvencije, obravnava kot kazniva dejanja po njeni notranji zakonodaji, če je znano, da je oseba žrtev trgovine z ljudmi.

20. člen – Kaznivost dejanj, ki se nanašajo na potovanje ali osebne dokumente

Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se navedena ravnanja obravnavajo kot kazniva dejanja, kadar so storjena namerno in z namenom omogočanja trgovine z ljudmi:

- a. ponarejanje potovalnih ali osebnih dokumentov;
- b. pridobitev ali oskrba s takšnim dokumentom;
- c. zadržanje, odvzem, prikrivanje, poškodovanje ali uničenje potovalnih ali osebnih dokumentov.

21. člen – Poskus storitve kaznivega dejanja in pomoč pri njem ali udeležba z napeljevanjem k storitvi kaznivega dejanja

1. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se pomoč in udeležba z napeljevanjem k storitvi kaznivih dejanj, določena v 18. in 20. členu konvencije, obravnavata kot kaznivi dejanji, kadar sta storjeni namerno.

2. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se poskus storitve kaznivih dejanj, določen v 18. členu in odstavku a 20. člena konvencije, določi za kaznivo dejanje, kadar je storjeno namerno.

22. člen – Odgovornost gospodarskih družb

1. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se zagotovi, da pravna oseba lahko odgovarja za kaznivo dejanje v skladu s konvencijo, ki ga je v njeno korist storila fizična oseba, bodisi samostojno ali kot del organa pravne osebe, ki ima vodilni položaj v pravni osebi, na podlagi:

- a. pooblastila o zastopanju pravne osebe;
- b. dovoljenja, da lahko sprejema odločitve v imenu pravne osebe;
- c. dovoljenja, da izvaja nadzor v pravni osebi.

2. Poleg primerov, ki so že navedeni v prvem odstavku, vsaka pogodbenica sprejme ukrepe, potrebne za zagotovitev, da pravna oseba lahko odgovarja takrat, ko je pomanjkanje nadzora in kontrole fizične osebe iz prvega odstavka omogočilo storitev kaznivega dejanja, kot se določi v skladu s to konvencijo, v korist te pravne osebe, tako da ga je storila fizična oseba, ki je delovala v okviru njenih pristojnosti.

3. Glede na pravna načela pogodbenice je odgovornost pravne osebe lahko kazenska, civilna ali upravna.

4. Takšna odgovornost ne vpliva na kazensko odgovornost fizičnih oseb, ki so storile kaznivo dejanje.

23. člen – Sankcije in ukrepi

1. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se zagotovi, da se kazniva dejanja, ki se določijo v skladu s členi od 18 do 21, kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami. Te sankcije naj za kazniva dejanja, ki se določijo v skladu z 18. členom konvencije in jih storijo fizične osebe, vključujejo tudi odvzem prostosti, ki je lahko povod za izročitev.

2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da za pravne osebe, ki odgovarjajo v skladu z 22. členom, veljajo učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazenske ali nekazenske sankcije ali ukrepi, vključno z denarnimi.

3. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe kot so morebiti potrebni, da ji omogočijo, da zaseže ali kako drugače odvzame pripomočke za kazniva dejanja in premoženjske koristi, ki izvirajo iz njih, kot določata 18. člen in odstavek a 20. člena te konvencije, ali premoženje v vrednosti, ki ustreza vrednosti takšnih premoženjskih koristi.

4. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da zagotovi začasno ali stalno zaprtje dejavnosti, ki bila uporabljena za izvajanje trgovine z ljudmi, brez vpliva na pravice dobrovernih tretjih oseb, ali da storilcu začasno ali trajno onemogoči opravljanje dejavnosti, v okviru katere je bilo storjeno kaznivo dejanje.

24. člen – Oteževalne okoliščine

Vsaka pogodbenica zagotovi, da se navedene okoliščine obravnavajo kot oteževalne okoliščine pri določanju kazni za kazniva dejanja, kot se določijo v skladu z 18. členom konvencije:

- a. kaznivo dejanje je namerno ali iz hude malomarnosti ogrozilo življenje žrtve;
- b. kaznivo dejanje je bilo storjeno zoper otroka;
- c. kaznivo dejanje je storil javni uslužbenec pri opravljanju svojih dolžnosti;
- d. kaznivo dejanje je bilo storjeno v okviru kriminalne organizacije.

25. člen – Prehodne obsodbe

Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, ki predvidijo možnost, da se pri določanju kazni upoštevajo pravnomočne kazni, ki jih je druga pogodbenica sprejela v povezavi s kaznivimi dejanji, kot se določijo v skladu s konvencijo.

26. člen – Določba o nekaznovanju

Vsaka pogodbenica v skladu s temeljnimi načeli svojega pravnega sistema predvidi možnost, da ne naloži kazni žrtvam zaradi njihove vpletenosti v nezakonite dejavnosti, če so bile v to prisiljene.

V. Poglavlje – Preiskava, pregon in procesna zakonodaja

27. člen – Enostranska uporaba in uporaba po uradni dolžnosti

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da preiskave in pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s to konvencijo, niso odvisne od prijave ali obtožbe žrtve, vsaj kadar je bilo kaznivo dejanje v celoti ali delno storjeno na njenem območju.

2. Vsaka pogodbenica zagotovi, da žrtev kaznivega dejanja na območju pogodbenice, ki ni tista, v kateri prebiva, lahko vloži pritožbo pri pristojnem organu države prebivanja. Če pristojni organ, kamor se vloži pritožba, ni pristojen za njeno obravnavo, jo nemudoma pošlje pristojnemu organu pogodbenice, na območju katere je bilo kaznivo dejanje storjeno. Pritožba se obravnava v skladu z notranjim pravom pogodbenice, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno.

3. Vsaka pogodbenica s pomočjo zakonodajnih in drugih ukrepov ter v skladu s pogoji, ki jih določa njena notranja zakonodaja, vsaki skupini, ustanovi, društvu ali nevladni organizaciji, ki se bojuje proti trgovini z ljudmi ali se zavzema za varstvo človekovih pravic, zagotovi možnost, da žrtvi z njeno privolitvijo pomaga in/ali jo podpira med kazenskim postopkom v zvezi s kaznivim dejanjem, kot se določi v skladu z 18. členom konvencije.

28. člen – Varstvo žrtev, prič in skesancev, ki sodelujejo s pravosodnimi organi

1. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni za učinkovito in ustrezno zaščito pred morebitnim maščevanjem ali ustrahovanjem, zlasti med in po preiskavi in pregonom storilcev:

- a) za žrtve;
- b) po potrebi za osebe, ki prijavijo kazniva dejanja, kot se določijo v skladu z 18. členom konvencije, ali kako drugače sodelujejo s preiskovalnimi organi in organi sodnega pregona;

- c) za priče, ki pričajo v zvezi s kaznivimi dejanji, kot se določijo v skladu z 18. členom konvencije;
- d) po potrebi za družinske člane oseb, na katere se sklicujeta točki a) in c) zgoraj.

2. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se zagotovijo in ponudijo različne oblike varstva. To lahko vključuje fizično zaščito, premestitev, spremembo identitete in pomoč pri iskanju zaposlitve.

3. Otrok žrtev je deležen posebnih varstvenih ukrepov, pri čemer se upošteva korist za otroka.

4. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ali druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se za člane skupin, ustanov, društev in nevladnih organizacij, ki izvajajo dejavnosti, določene v tretjem odstavku 27. člena, po potrebi zagotovi ustrezno varstvo pred morebitnim maščevanjem in ustrahovanjem, zlasti med in po preiskavi in pregonu storilcev.

5. Za izvajanje tega člena vsaka pogodbenica preuči sklenitev sporazumov ali dogovorov z drugimi državami.

29. člen – Posebej usposobljeni organi in koordinacijska telesa

1. Vsaka pogodbenica sprejme takšne ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se zagotovi, da so osebe in organe posebej usposobljene za boj proti trgovini in za zagotavljanje varstva žrtvam. Te osebe in organe so ustrezno neodvisni v skladu z osnovnimi načeli pravnega sistema pogodbenice, tako da lahko svoje naloge opravljajo učinkovito in brez nepotrebne pritiska. Te osebe ali osebje teh organov mora biti ustrezno usposobljeno in imeti finančna sredstva za svoje zadolžitve.

2. Vsaka pogodbenica sprejme takšne ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se zagotovi koordinacija med politikami in ukrepi vladnih služb in drugih javnih organov, ki delujejo v boju proti trgovini z ljudmi, po potrebi z ustanovitvijo koordinacijskih teles.

3. Vsaka pogodbenica zagotovi ali okrepi usposabljanje ustreznih uradnikov na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in boja proti njej, vključno z usposabljanjem ona področju človekovih pravic. Usposabljanje je lahko organizirano posebej za vsak organ in naj se po potrebi osredotoči na: načine preprečevanja takšne trgovine, pregon trgovcev z ljudmi in varstvo pravic žrtev, vključno z varovanjem žrtev pred trgovci.

4. Vsaka pogodbenica preuči imenovanje nacionalnih poročevalcev ali drugih mehanizmov za spremljanje dejavnosti državnih institucij za boj proti trgovini z ljudmi in izvajanje nacionalnih zakonodajnih zahtev.

30. člen – Sodni postopki

V skladu s Konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti z njenim 6. členom, vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se med sodnimi postopki zagotovi:

- a. varstvo zasebnega življenja žrtev, in kjer je to primerno, njihove identitete;
- b. varnost in varstvo žrtev pred ustrahovanjem

v skladu s pogoji po njeni notranji zakonodaje, v primeru žrtev otrok pa s posebno skrbnostjo za potrebe otrok in zagotavljanje njihovih pravic do posebnih varstvenih ukrepov.

31. člen – Pristojnost

1. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne in druge ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se vzpostavi pristojnost za vsako kaznivo dejanje, kot se določi v skladu s to konvencijo, če je kaznivo dejanje storjeno:

- a) na njenem območju;
- b) na ladji, ki plove pod zastavo te pogodbenice;
- c) v zrakoplovu, ki je registriran v skladu z zakonodajo pogodbenice;
- d) in ga je storil njen državljan ali oseba brez državljanstva, ki običajno prebiva na njenem območju, če je dejanje kaznivo po kazenski zakonodaji tam, kjer je bilo storjeno, ali če je bilo dejanje storjeno zunaj krajevne pristojnosti katere koli države;
- e) proti kateremu od njenih državljanov.

2. Vsaka pogodbenica lahko ob podpisu ali deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejemanju, odobritvi ali pristopu, z deklaracijo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, izjavi, da si pridržuje pravico, da ne uporabi ali le v posebnih primerih ali pod posebnimi pogoji uporabi pravila o pristojnosti, kot so določena v prvem odstavku v točkah d in e tega člena ali katerega koli njenega dela.

3. Vsaka pogodbenica sprejme takšne zakonodajne ukrepe, kot so morebiti potrebni, da se ustanovi pristojnost za kazniva dejanja iz te konvencije v primerih, ko se domnevni storilec nahaja na njenem območju in ga ne izžene v drugo pogodbenico izključno zaradi njegove nacionalnosti po zaprosilu za izročitev.

4. Kadar več kot ena pogodbenica zahteva pristojnost v zvezi z domnevnim kaznivim dejanjem, kot se določi v skladu s to konvencijo, se vpletene pogodbenice po potrebi posvetujejo, da določijo najbolj ustrezno pristojnost za pregon.

5. Brez vpliva na splošne norme mednarodnega prava ta konvencija ne izključuje kazenske pristojnosti, ki jo izvaja pogodbenica v skladu z notranjim pravom.

VI. Poglavje – Mednarodno sodelovanje in sodelovanje s civilno družbo

32. člen – Splošna načela in ukrepi za mednarodno sodelovanje

V skladu z določbami te konvencije pogodbenice sodelujejo med seboj v največjem možnem obsegu, tako da izvajajo uporabljajo veljavne mednarodne in regionalne instrumente in dogovore, ki temeljijo na enotni in vzajemni zakonodaji in notranji zakonodaji, da bi

- preprečevale trgovino z ljudmi in se bojevale proti njej;
- zagotovile varstvo in pomoč žrtvam;
- opravljale preiskave ali vodile postopke glede kaznivih dejanj, kot se določijo v skladu s to konvencijo.

33. člen – Ukrepi v zvezi z ogroženimi in pogrešanimi osebami

1. Kadar ima pogodbenica na podlagi informacij, ki jih ima na voljo, upravičen razlog za sum, da je življenje, svoboda ali fizična integriteta osebe iz prvega odstavka 28. člena neposredno ogrožena na območju druge pogodbenice, pogodbenica, ki ima informacijo, v takšnem nujnem primeru to informacijo nemudoma sporoči drugi, da ta sprejme ustrezne varstvene ukrepe.

2. Pogodbenice podpisnice te konvenciji lahko okrepijo svoje sodelovanje pri iskanju pogrešanih oseb, zlasti otrok, če jih informacija, ki je na voljo, vodi k temu, da domnevajo, da je oseba žrtev trgovine z ljudmi. V ta namen lahko pogodbenice med seboj sklenejo dvo- ali večstranske sporazume.

34. člen – Informacija

1. Zaprošena pogodbenica nemudoma obvesti pogodbenico prosilko o končnih izsledkih ukrepa v skladu s tem poglavjem. Zaprošena pogodbenica prav tako nemudoma obvesti

pogodbenico prosilko o kakršnih koli okoliščinah, ki onemogočajo izvajanje nameravanega ukrepa ali če obstaja verjetnost, da bo prišlo do občutnega odloga.

2. Pogodbenica lahko v okviru svoje notranje zakonodaje brez predhodnega zaprosila drugi pogodbenici posreduje informacijo, ki jo je pridobila v okviru svojih preiskav, če domneva, da razkritje takšne informacije lahko pomaga pogodbenici prejemnici pri začetku ali izvedbi preiskav ali postopkov v zvezi s kaznivimi dejanji, kot se določijo v skladu s to konvencijo, ali lahko vodi do zaprosila za sodelovanje te pogodbenice v skladu s tem poglavjem.

3. Preden priskrbi informacijo, pogodbenica, ki jo bo priskrbela, lahko zahteva, da ta ostane zaupna ali uporabljena pod določenimi pogoji. Če pogodbenica prejemnica ne more ugoditi takšnemu zaprosilu, o tem obvesti pogodbenico, ki takšno informacijo priskrbi, da se ta nato odloči, ali naj informacijo kljub temu priskrbi. Če pogodbenica prejemnica sprejme informacijo pod pogoji, jo ti obvezujejo.

4. Vse zaprosene informacije v zvezi s 13., 14. in 16. členom, ki so potrebne za zagotavljanje pravic, ki jih dajejo ti členi, se pošljejo na prošnjo pogodbenice nemudoma in z ustreznim upoštevanjem 11. člena te konvencije.

35. člen – Sodelovanje s civilno družbo

Vsaka pogodbenica spodbuja državne organe, pa tudi javne uslužbenke, da sodelujejo z nevladnimi organizacijami, drugimi ustreznimi organizacijami in člani civilne družbe pri ustanavljanju strateških partnerstev, da se doseže namen te konvencije.

VII. Poglavje – Mehanizem spremljanja

36. člen – Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi

1. Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi, tj. *Group of experts on action against trafficking in human beings* (v nadaljevanju "Greta"), spremlja izvajanje te konvencije s strani pogodbenic.

2. Greta je sestavljena iz najmanj 10 članov in največ 15 članov, pri tem pa se upošteva spolno in geografsko ravnovesje, pa tudi multidisciplinarnost strokovnega znanja. Člane izvoli Odbor pogodbenic za 4-letni mandat, ki je obnovljiv enkrat, izbrani pa so izmed državljanov držav pogodbenic te konvencije.

3. Izvolitev članov Grete temelji na naslednjih načelih:

- a) izbrani so izmed oseb z visokimi moralnimi vrednotami, ki slovijo kot priznani usposobljeni za področje človekovih pravic, pomoči in varstva žrtev ter ukrepanja proti trgovini z ljudmi ali imajo ustrezno strokovno znanje na področju, ki jih zajema ta konvencija;
- b) sodelujejo kot samostojni posamezniki in so neodvisni in nepristranski pri izvajanju svojih funkcij in učinkovito opravljajo svoje dolžnosti;
- c) niti dva člana Grete ne smeta biti državljana iste države;
- d) zastopajo naj glavne pravne sisteme.

4. Postopek izvolitve članov Grete določi Odbor ministrov po posvetovanju s pogodbenicami te konvencije in po pridobitvi njihove soglasne privolitve v roku enega leta po začetku veljavnosti te konvencije. Greta sprejme svoj poslovnik.

37. člen – Odbor pogodbenic

1. Odbor pogodbenic je sestavljen iz predstavnikov Odbora ministrov Sveta Evrope držav članic pogodbenic konvencije in predstavnikov pogodbenic konvencije, ki niso članice Sveta Evrope.

2. Odbor pogodbenic skliče generalni sekretar Sveta Evrope. Prvi sestanek se skliče v obdobju enega leta, ki sledi začetku veljavnosti te konvencije, z namenom izvolitve članov Grete. Kasneje se sestaja, če tako zahteva ena tretjina pogodbenic, predsednik Grete ali generalni sekretar.

3. Odbor pogodbenic sprejme svoj poslovnik.

38. člen – Postopek

1. Ocenjevalni postopek zadeva pogodbenice konvencije in poteka v dveh krogih, katerih trajanje določi Greta. Na začetku vsakega kroga Greta izbere posebne določbe, na katerih temelji ocenjevalni postopek.

2. Greta določi najbolj ustrezna sredstva za izvajanje ocenjevanja. Greta lahko zlasti za vsak ocenjevalni krog pripravi vprašalnik, ki lahko služi kot podlaga za ocenjevanje izvajanja konvencije s strani pogodbenic. Tak vprašalnik se naslovi na vse pogodbenice. Pogodbenice izpolnijo vprašalnik in se odzovejo na druga zaprosila Grete za informacije.

3. Greta lahko zahteva informacije od civilne družbe.

4. Poleg tega lahko Greta v sodelovanju z nacionalnimi organi in kontaktno osebo, ki so jo pooblastili, in po potrebi s pomočjo neodvisnih nacionalnih strokovnjakov organizira obiske v državah. Med temi obiski lahko Greti pomagajo strokovnjaki s specifičnih področij.

5. Greta pripravi osnutek poročila, ki vsebuje njeno analizo o izvajanju določb, ki so podlaga za ocenjevanje, pa tudi njene pobude in predloge glede načinov, s katerimi pogodbenica lahko rešuje težave, s katerimi se srečuje. Osnutek poročila se pošlje v komentar pogodbenici, ki je ocenjevana. Greta upošteva njene pripombe pri oblikovanju poročila.

6. Na tej podlagi Greta sprejme svoje poročilo in ugotovitve v zvezi z ukrepi, ki jih je sprejela pogodbenica za izvajanje določb te konvencije. To poročilo in ugotovitve se pošljejo pogodbenici in Odboru pogodbenic. Poročilo in ugotovitve Grete so od sprejetja dalje javno objavljene skupaj s končnimi pripombami pogodbenic.

7. Brez vpliva na postopek od prvega do šestega odstavka tega člena lahko Odbor pogodbenic na podlagi poročila in ugotovitev Grete sprejme priporočila, ki so naslovljena na to pogodbenico v zvezi z:

a) ukrepi, ki jih je treba sprejeti, da se izvedejo sklepi Grete, po potrebi z določitvijo datuma, do katerega je treba sporočiti informacijo o izvajanju priporočil in

(b) namenom spodbujanja sodelovanja s to pogodbenico za ustrezno izvajanje te konvencije.

VII. Poglavje – Razmerje do drugih mednarodnih instrumentov

39. člen – Razmerje do Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu

Ta konvencija ne vpliva na pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz določb Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in katere namen je okrepiti varstvo, ki ga zagotavlja, in razviti standarde, ki so vsebovani v njej.

40. člen – Razmerje do drugih mednarodnih instrumentov

1. Ta konvencija ne vpliva na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz drugih mednarodnih dokumentov, katerih pogodbenice so tudi pogodbenice te konvencije ali bodo postale

pogodbenice, ali ki vsebujejo določbe o zadevah, ki jih ureja ta konvencija in zagotavljajo večje varstvo in pomoč žrtvam trgovine.

2. Pogodbenice te konvencije lahko med sabo sklepajo dvo- in večstranske sporazume o zadevah, ki jih ureja konvencija, z namenom dopolnitve ali okrepitve njenih določb ali omogočanja uporabe načel, ki jih vsebuje.

3. Pogodbenice, ki so države članice Evropske unije v svojih medsebojnih odnosih uporabljajo predpise Skupnosti in Evropske unije, če obstajajo predpisi Skupnosti in Evropske unije, ki urejajo posamezno področje in veljajo v posameznem primeru, brez vpliva na cilj in namen te konvencije in brez vpliva na njeno polno uporabo z ostalimi pogodbenicami.

4. Ta konvencija v ničemer ne posega v pravice, obveznosti in odgovornosti države ali posameznikov po mednarodnem pravu, vključno z mednarodnim humanitarnim pravom in mednarodnim pravom o človekovih pravicah, zlasti pa ne, kjer je primerno, v konvencijo iz leta 1951 in protokol iz leta 1967 o statusu beguncev in načelo nevračanja, kot je vsebovano v teh dokumentih.

IX. poglavje – Spremembe konvencije

41. člen – Spremembe

1. Vsak predlog za spremembo te konvencije, ki ga predstavi pogodbenica, se sporoči generalnemu sekretarju Sveta Evrope, ki ga posreduje državam članicam Sveta Evrope, vsaki podpisnici, vsaki državi pogodbenici, Evropski skupnosti, vsaki državi, ki je bila povabljen k podpisu te konvencije v skladu z določbami 42. člena, in vsaki državi, ki je bila povabljen k pristopu k tej konvenciji v skladu s 43. členom.

2. Vsaka sprememba, ki jo predlaga pogodbenica, se sporoči skupini Greta, ki Odboru ministrov sporoči svoje mnenje o predlagani spremembi.

3. Odbor ministrov preuči predlagano spremembo in mnenje Grete in po posvetovanju s podpisnicami te konvencije ter ob prejemu njihove soglasne privolitve lahko sprejme spremembo.

4. Besedilo spremembe, ki ga sprejme Odbor ministrov v skladu s tretjim odstavkom tega člena, se posreduje pogodbenicam v sprejetje.

5. Vsaka sprememba, sprejeta v skladu s tretjim odstavkom tega člena stopi v veljavo prvi dan meseca po preteku obdobja enega meseca po datumu, ko so vse pogodbenice obvestile generalnega sekretarja, da so jo sprejele.

X. Poglavlje – Končne določbe

42. člen – Podpis in začetek veljavnosti

1. Ta konvencija je na voljo za podpis državam članicam Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri njeni pripravi, in Evropski skupnosti.

2. Konvencijo je treba ratificirati, sprejeti ali odobriti. Listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi se hranijo pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

3. Konvencija začne veljati prvi dan meseca, ki sledi izteku trimesečnega obdobja po datumu, ko je deset podpisnic, od katerih jih je najmanj osem držav članic Sveta Evrope, privolilo, da jih konvencija zavezuje v skladu z določbami predhodnega odstavka tega člena.

4. Za vsako državo, omenjeno v prvem odstavku, ali za Evropsko skupnost, ki pozneje privoli, da jo konvencija zavezuje, začne ta veljati prvi dan meseca, ki sledi izteku trimesečnega obdobja po datumu deponiranja njene listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

43. člen – Pristop h konvenciji

1. Po začetku veljavnosti konvencije lahko Odbor ministrov Sveta Evrope po posvetovanju s pogodbenicami in ob pridobitvi njihove soglasne privolitve povabi katero koli državo nečlanico Sveta Evrope, ki ni sodelovala pri pripravi konvencije, da pristopi k tej konvenciji, in sicer na podlagi sklepa, ki ga sprejme večina, kot določa odstavek d 20. člena Statuta Sveta Evrope, in soglasno sprejetega sklepa predstavnikov držav pogodbenic, ki imajo pravico biti zastopane v Odboru ministrov.

2. Za vsako državo, ki h konvenciji pristopi, začne ta veljati prvi dan meseca, ki sledi izteku trimesečnega obdobja po dnevu deponiranja listine o pristopu pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

44. člen – Ozemeljska uporaba

1. Vsaka podpisnica ali Evropska skupnost lahko ob podpisu ali ob deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu določi območje ali območja, na katerih se ta konvencija uporablja.

2. Vsaka pogodbenica lahko kadar koli pozneje z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, razširi uporabo konvencije na katero koli drugo območje, ki je določeno v izjavi in za katerega mednarodne odnose je odgovorna ali v imenu katerega je pooblaščen prevzemati obveznosti. Za tako območje začne konvencija veljati prvi dan meseca, ki sledi izteku trimesečnega obdobja po dnevu, ko je generalni sekretar prejel tako izjavo.

3. Z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja, je mogoče umakniti vsako izjavo, dano po prejšnjih dveh odstavkih za katero koli območje, določeno v taki izjavi. Umik začne veljati prvi dan meseca, ki sledi izteku trimesečnega obdobja po dnevu, ko je generalni sekretar prejel tako uradno obvestilo.

45. člen – Pridrži

K določbam te konvencije niso dopustni nobeni pridržki, z izjemo pridržka k drugemu odstavku 31. člena.

46. – Odpoved

1. Vsaka pogodbenica lahko konvencijo kadar koli odpove z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Sveta Evrope.

2. Taka odpoved začne veljati prvi dan meseca, ki sledi izteku trimesečnega obdobja po dnevu, ko je generalni sekretar prejel uradno obvestilo.

47. člen – Uradno obvestilo

Generalni sekretar Sveta Evrope uradno obvesti države članice Sveta Evrope, vsako državo podpisnico, vsako državo pogodbenico, Evropsko skupnost, vsako drugo državo, ki je bila povabljen, da podpiše konvencijo v skladu z določbami 42. člena, in vsako državo, ki je bila povabljen, da pristopi h konvenciji v skladu z določbami 43. člena, o:

- a) vsakem podpisu,

- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti konvencije v skladu z 42. ali 43. členom,
- d) vsaki spremembi, sprejeti v skladu z 41. členom, in datumu začetka veljavnosti te spremembe,
- e) vsaki odpovedi, dani na podlagi določb 46. člena,
- f) vsakem drugem dejanju, uradnem obvestilu v zvezi s to konvencijo,
- g) vsakem pridržku po 45. členu.

V potrditev tega so podpisani, ki so bili za to pravilno pooblaščen, podpisali to konvencijo. Sklenjeno v Varšavi, 16. maja 2005, v angleščini in francoščini, pri čemer sta obe besedili enako verodostojni, v enem samem izvodu, ki se hrani v arhivu Sveta Evrope. Generalni sekretar Sveta Evrope pošlje overjeno kopijo vsaki državi članici Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri pripravi konvencije, Evropski skupnosti, in vsaki državi, ki je povabljena, da pristopi k tej konvenciji.